

ЗВІТ

**ПРО РОБОТУ ПРАВЛІННЯ
ТА ВИКОНАВЧОЇ ДИРЕКЦІЇ
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ**

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

Асоціація міст України (АМУ) – це найавторитетніша в Україні недержавна організація, що представляє позицію та захищає права місцевого самоврядування. АМУ була створена у 1992 році.

Асоціація міст України має статус Всеукраїнської відповідно до Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування».

Голова Асоціації міст України
Київський міський голова
Віталій Кличко

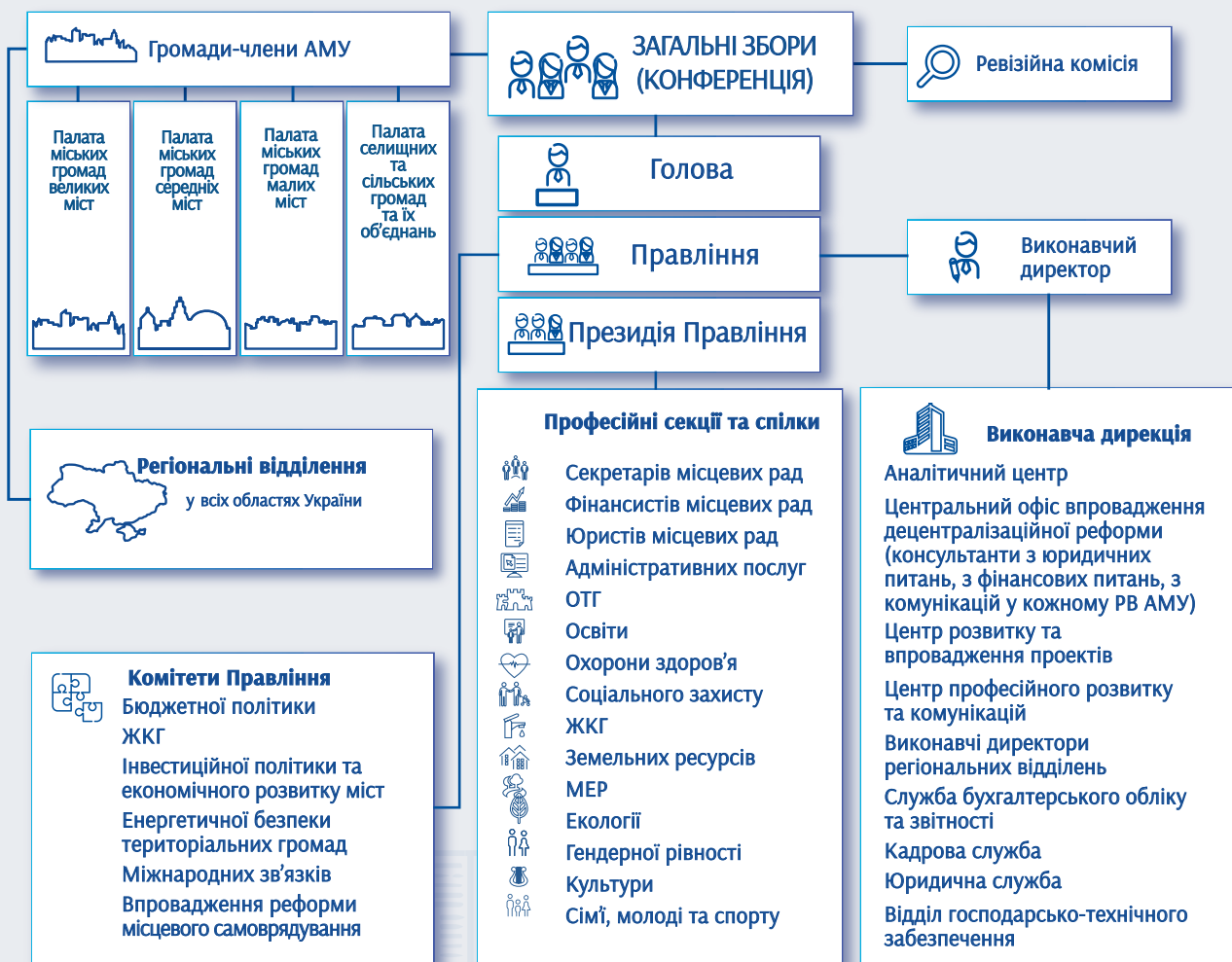
Виконавчий директор
Асоціації міст України
Олександр Слобожан

878 громад - членів,
з яких – **486** ОТГ
80% населення України

(станом на березень 2020 року)

*за рік кількість членів зросла на **118**

СТРУКТУРА АМУ

ДІЯЛЬНІСТЬ АМУ У 2019 РОЦІ

Політичний діалог

АМУ представляє та відстоює інтереси місцевого самоврядування в політичному діалозі на центральному та регіональному рівнях

Представники АМУ взяли участь у:

49 засіданнях Уряду
55 засіданнях Урядових комітетів

98 засіданнях парламентських Комітетів

АМУ провела:

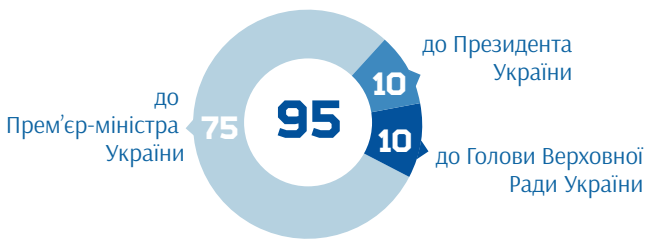
23 регіональні платформи з політичного діалогу у сфері місцевого самоврядування за участі **45** народних депутатів

АМУ подала до центральних органів влади:

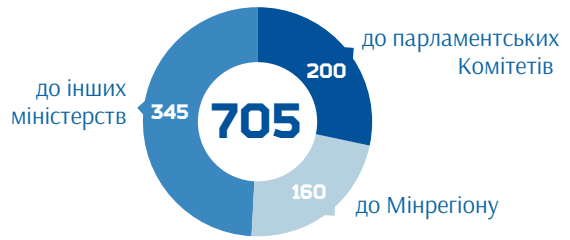

95 звернень на захист інтересів громад
705 пропозицій з вирішення проблемних питань ОМС

Звернення АМУ до перших осіб держави

Пропозиції АМУ щодо розв'язання проблем ОМС

За ініціативи АМУ створено платформи з діалогу:

- ▶ Рада розвитку громад і територій при Президенті України
- ▶ Консультативна рада з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України

Завдяки діям АМУ

- ▶ Залучено додатковий ресурс **48,5** млрд грн загалом на 2020 рік для усіх територіальних громад завдяки АМУ у бюджетному процесі
- ▶ Прийнято **4** закони: про продовження сплати пайової участі на 2020 рік; про самопредставництво ОМС у судах; про соціальні послуги; про оренду державного і комунального майна
- ▶ Прийнято **183** урядових рішень, що позитивно впливають на розвиток місцевого самоврядування, сприяють посиленню спроможності громад

Законопроектна та аналітична діяльність

326 експертних висновків до законопроектів підготували аналітики АМУ,
подано **196** пропозицій до них
2725 проєктів урядових рішень проаналізували експерти АМУ
111 законопроектів розроблено АМУ або за участі АМУ

АМУ спільно з органами місцевого самоврядування розробила та впроваджує **9 галузевих стратегій реформ**

ЗЕМЕЛЬНІ
РЕСУРСИ

ОСВІТА

МІСЦЕВИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК

СОЦІАЛЬНИЙ
ЗАХИСТ

ЖИТЛОВО
КОМУНАЛЬНЕ
ГОСПОДАРСТВО

ОХОРОНА
ЗДОРОВ'Я

АДМІНІСТРАТИВНІ
ПОСЛУГИ

МІСЦЕВІ
ФІНАНСИ

СЕКРЕТАРІ
МІСЦЕВИХ
РАД

Організаційна діяльність

48 загальнонаціональних заходів: День Діалогу, Форуми, Секції АМУ, конференції
270 регіональних заходів – платформ, семінари, практикуми
1347 заходів в РВ АМУ для **26500** представників ОМС

XV Український муніципальний форум: День діалогу з владою, день Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, День економічного розвитку українських міст – **380** учасників
21 засідання фахових Секцій АМУ – **781** учасник

Меморандуми та Угоди

Протягом 2019 року АМУ підписала меморандуми про співпрацю з:

- ▶ Державним фондом енергоефективності
- ▶ ГО «Смарт сіті хаб»
- ▶ ГО «Клуб підтримки вагітності та материнства «ЛАДА» та ГО «Центр соціального лідерства»
- ▶ Фундація «Громадський рух «Українці проти туберкульозу»
- ▶ ГО «Фонд Розвитку Міст»
- ▶ ГО «Фестиваль «Файне місто»
- ▶ Українським центром культурних досліджень

Професійний розвиток та обмін досвідом

106 Практикумів в РВ АМУ для **2115** місцевих посадовців
7 практикумів з галузевої законотворчості та адвокати спільно з Апаратом Верховної Ради України - **247** учасників
50 фахових майстерень для районних та обласних рад – **1702** учасники

6 дистанційних курсів – **22 000** слухачів:

- 5** – на платформі «Прометеус» з проєктного менеджменту, ефективного бюджетного процесу, гендерного бюджетування, створення інституцій місцевого економічного розвитку та навчання депутатів місцевих рад)
- 1** – на платформі Острозької академії (розвиток бізнесу в ОТГ)

73 регіональних візити «Маршрути успіхів» – **1532** учасників
7 загальнонаціональних візитів «Маршрути успіхів» – **179** учасників
4 КНИГИ УСПІХІВ

Правова та консультативна допомога

Методичні посібники

- ▶ МОДЕЛІ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: успішні практики
- ▶ Здійснення органами місцевого самоврядування контролю за додержанням законодавства про працю
- ▶ Методичні рекомендації із CEO

Сприяння місцевому економічному розвитку

Шість хабів місцевого економічного розвитку

ХАБ 1

- Закарпатська обл.
- Львівська обл.
- Івано Франківська обл.
- Чернівецька обл.

ХАБ 2

- Рівненська обл.
- Волинська обл.
- Житомирська обл.

ХАБ 3

- Тернопільська обл.
- Вінницька обл.
- Хмельницька обл.

ХАБ 4

- Київська обл.
- Полтавська обл.
- Черкаська обл.
- Чернігівська обл.

ХАБ 5

- Харківська обл.
- Луганська обл.
- Сумська обл.
- Донецька обл.
- Дніпропетровська обл.

ХАБ 6

- Запорізька обл.
- Миколаївська обл.
- Одеська обл.
- Херсонська обл.
- Кіровоградська обл.

Інкубатор спроможних громад

Громади залучили
130,7 млн євро інвестицій

Створено
411 робочих місць

335 громад в ACSM
Модернізація системи
18 семінарів для адміністраторів
ACSM з громад - **426** учасник

Інформаційна політика

Офіційний сайт АМУ
www.auc.org.ua

АМУ у соціальних мережах:

Офіційна ФБ сторінка
10 000 фоловерів

ФБ акаунт Пульс:
Децентралізаційний марафон
5 000 підписників

Офіційний канал на ЮТУБ -
більше **1000** відео

Співпраця зі ЗМІ

щотижневі прес-новини,
гарячі розсилки (300 адресатів)

Центральні ЗМІ

67 телефіри
10 радіофіри
1389 згадок у матеріалах
друкованих та електронних ЗМІ
102 публікації

81 прес-тур для
1241 журналістів
регіональних ЗМІ

Регіональні ЗМІ

1912 телефіри
9132 публікації

Видання АМУ

Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

2 засідання Секції АМУ з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків - **95** учасників.

Конкурс гендерних ініціатив: 10 проєктів переможців, бюджет **1,2 млн грн**

64 громади підписали Європейську Хартію рівності жінок і чоловіків

Другий Всеукраїнський форум підписантів Європейської хартії рівності жінок і чоловіків

Міжнародна діяльність

Членство у **РЕМР** (з 2002 року)

Співпраця з національними асоціаціями Молдови, Грузії, Білорусії, Франції, Іспанії, Ізраїлю, Хорватії, Польщі, Литви, Канади, Норвегії, Словаччини, Чехії, мережею асоціацій місцевих органів влади Південного Сходу Європи (NALAS)

Підписано меморандуми про співпрацю з: Федерацією місцевих органів влади Ізраїлю та Палатою Інновацій та Торгівлі Ізраїль-Україна, Союзом міст Хорватії, Литовською асоціацією органів місцевого самоврядування, Коаліцією столичних міст Америк проти кліматичних змін

Партнерство: АМУ США, Уряд Канади, ЮНІСЕФ, ПРООН, Представництво ЄС в Україні, Рада Європи, КМРВ РЕ, Угода мерів, ОЕСР, ОБСЄ, Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ), програма ЄС «U-LEAD з Європою»

АМУ сприяла участі представників АМУ у **42** міжнародних заходах – навчальних візитах, конференціях, форумах

Оновлено представництво членів АМУ в Конференції регіональних і місцевих влад «Східного партнерства» (CORLEAP): Київський міський голова **В.Кличко** та Марганецький міський голова **О.Жадько**

Підписано 18 побратимських та партнерських угод

Українські громади приєдналися до Європейської мережі «Здорові міста»

3 дружні футбольні матчі команди міських голів України з командами Молдови та Словаччини
Підготовка команди АМУ до участі у Чемпіонаті Європи з футболу серед міських голів 2020

Проєкти міжнародної технічної допомоги, які Асоціація міст України впроваджувала у 2019 році:

«Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС) за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку

«Партнерство для розвитку міст ПРОМІС» (ПРОМІС) спільно з Федерацією канадських муніципалітетів за підтримки Уряду Канади

«Сприяння стратегічному розвитку територіальних громад малих міст» спільно з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), який фінансується Урядом Федеративної Республіки Німеччини і Європейським Союзом

Проєкт «Посилення демократії та довіри на місцевому рівні в Україні» виконується Асоціацією міст України і Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи та є частиною Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки

Проєкт «Сприяння стратегічному розвитку територіальних громад малих міст», реалізований АМУ спільно з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) (розроблено стратегії розвитку для 10 територіальних громад)

Проєкт «Енергоефективність у громадах II. Мережі енергоменеджерів» (далі - Проєкт), що реалізується АМУ спільно з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) та фінансується Урядом Федеративної республіки Німеччини протягом (утворено 3 мережі енергоменеджерів: Дніпропетровська, Житомирська, Івано-Франківська обл.)

Асоціація міст України дякує міжнародним партнерам за співпрацю та підтримку діяльності, спрямовану на поглиблення демократії, впровадження реформ та розвиток українських громад.

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЙ АМУ ІЗ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАД У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Асоціація міст України для забезпечення врахування інтересів місцевого самоврядування брала активну участь у підготовці та доопрацюванні законопроектів про Держбюджет-2020 та змін до Бюджетного кодексу на всіх стадіях їх розгляду. Завдяки діям АМУ вдалося відстояти законодавчі положення, які забезпечать додаткові надходження до місцевих бюджетів, та відхилити багато пропозицій, які б чинили негативний вплив на бюджетне забезпечення громад.

48,5 млрд грн

для бюджетів місцевого самоврядування у Держбюджеті 2020 року

22.2 млрд грн

не допущено втрат місцевих бюджетів

11 млрд грн
1,2 млрд грн
9 млрд грн

місцеві бюджети продовжать отримувати надходження:

від акцизу на пальне та тютюн

від пайової участі забудовників

не буде вилучатися з місцевих бюджетів заборгованість за середньостроковими позиками, що виникла кілька років тому через некоректне планування у мінфіні,

26,3 млрд грн

залучено додатковий ресурс до місцевих бюджетів

7,9 млрд грн
14,6 млрд грн
3,8 млрд грн

збільшено освітню субвенцію

збільшені видатки на охорону здоров'я на

субвенція на покращення соціального захисту педагогів середньої освіти

за наполяганням АМУ у прикінцевих положеннях Закону про Держбюджет-2020 передбачено доручення Уряду подати до 1 лютого 2020 року Верховній Раді пропозиції змін у Держбюджет щодо:

- встановлення прямих міжбюджетних відносин для об'єднаних територіальних громад, які провели та проведуть вибори у 2019 році, а також громад, утворених шляхом приєднання до міст обласного значення;
- збільшення освітньої субвенції з урахуванням параметру кількості учнів усіх типів закладів загальної середньої освіти станом на 5 вересня 2019 року, що складе 2,2 млрд грн. (14.02.2020 виконано)

Протягом 2019 року завдяки активним діям АМУ вирішено ряд проблемних питань місцевих бюджетів

1,95 млрд грн

збережено у місцевих бюджетах, оскільки не допущено перекладання на місцеві бюджети державних гарантій - скасовано обов'язкове співфінансування 60% державної програми «Муніципальна няня» з бюджетів міст обласного значення та ОТГ (постанова Уряду від 30 січня 2019 р. № 68)

60,5 млн грн

надійшло громадам субвенції на створення місцевих «Прозорих офісів» (кошти були розподілені Урядом за погодження Парламентського Комітету з питань бюджету лише тоді, коли АМУ обґрунтувала розподіл)

21,1 млн грн

Уряд постановою від 10 квітня 2019 р. № 302 «Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів у 2019 році» розподілив з державного бюджету бюджетам міст-обласних центрів

110,8 млн грн

збережено у бюджетах громад, оскільки у постанові Уряду від 24.04.2019 р. № 357 «Про затвердження Порядку повернення майна чи відшкодування його вартості депортованим особам або у разі їх смерті спадкоємцям таких осіб» передбачено, що відшкодування здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету, а не лише з місцевого бюджету, як це пропонувало Мінсоцполітики

41,2 млн грн

збільшений обсяг освітньої субвенції (розпорядження Уряду від 27.03.2019 р. №191-р) для 7 ОТГ (Балтська, Біляївська, Голобська, Медведівська, Лиманська, Пулинська, Чигиринська) та 2 міст (Вознесенськ та Шостка)

2,1 млрд грн

розподілено між місцевими бюджетами субвенцію на формування інфраструктури ОТГ (Уряд за погодження парламентського Комітету з питань бюджету схвалив розподіл, який врахував пропозиції АМУ щодо уточненої чисельності населення та площі територій та передбачив субвенцію для територіальних громад міст обласного значення (24 міста), що приєднали громади)

3,0 млрд грн

збережено у місцевих бюджетах, оскільки завдяки негативному висновку АМУ відкликано законопроект змін до Податкового кодексу щодо удосконалення адміністрування місцевих податків і зборів №10154-1, який передбачав скасування оподаткування роздрібним акцизом з тютюну

10,1 млрд грн

збережено коштів місцевих бюджетів, оскільки завдяки співпраці АМУ з парламентським Комітетом з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів повернуто на доопрацювання законопроект № 2009 від 03.09.2019, яким пропонувалось надати пільгу на проїзд ветеранам праці та дітям війни та покласти додаткові видатки на місцеві бюджети без надання відповідної компенсації

731,2 млн грн

збільшений розмір медичної субвенції на шляхом перерозподілу резервів (розпорядження Уряду від 15.11.2019 р. №1110-р)

2,4 млрд грн

розблоковано проведення видатків в обсязі за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, визначених розпорядженнями Кабінету Міністрів України: від 08.02.2017р. № 70-р, від 11.05.2017р. № 310-р, від 27.09.2017р. № 689-р, від 06.12.2017р. № 861-р, від 13.06.2018р. № 423-р, від 07.11.2018р. № 867-р, від 05.12.2018р. № 934-р, від 23.01.2019 № 39-р та від 05.06.2019р. № 365-р

204 млн грн

Забезпечено перерозподіл додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я на користь міст та ОТГ:

у Запорізькій області - для бюджетів міст обласного значення на 68 млн грн (розпорядження Уряду від 13.03.2019 р. №141-р);

у Черкаській області - для бюджетів міст обласного значення на 10,0 млн грн, для бюджетів ОТГ – на 40 млн грн (розпорядження Уряду від 05.06.2019 р. №387-р);

в Івано-Франківській області - для бюджетів міст обласного значення на 0,4 млн грн, для бюджетів ОТГ – на 1,3 млн грн (розпорядження Уряду від 05.06.2019 р. №386-р);

у Дніпропетровській області: для бюджетів ОТГ на 78,3 млн грн (розпорядження Уряду від 24.07.2019 р. №697-р);

у Кіровоградській області: для бюджетів міст обласного значення на 3,0 млн грн (розпорядження Уряду від 14.08.2019 р. №613-р);

у Чернігівській області: для бюджетів міст обласного значення на 0,1 млн грн (125,8 тис. грн), для бюджетів ОТГ – на 2,5 млн грн (розпорядження Уряду від 14.08.2019р. №614-р).

